

LA DEFENSA DIVIDEIX ELS PARTITS BRITÀNICS

Les armes nuclears, armes

electorals

Davant la proximitat de les properes eleccions a Gran Bretanya, la política de privatització o de drets civils que duu l'actual executiu ha quedat en un segon terme, enfront d'una dura polèmica: armament, defensa i desnuclearització

Conxa Rodríguez (Londres)

La defensa i l'ús de les armes nuclears es destaquen com el principal argument que esgrimiran els principals partits polítics en les properes eleccions britàniques, a celebrar «qualsevol dia dins els propers divuit —ara quinze— mesos», com va dir la mateixa Margaret Thatcher a la cloenda del congrés del Partit Tory.

La política de defensa i la instal·lació d'armes nuclears a terra britànica es dibuixen com les principals armes electorals que faran servir els dos, o tres, principals partits polítics del Regne Unit en les properes eleccions legislatives. El viatge que realitzà fa poques setmanes el líder laborista Meil Kinnock als Estats Units, on explicà el programa defensiu del seu partit i l'aparició del manifest laborista «Modern Britain in a modern world», ha fet reaccionar conservadors i aliencistes, els altres dos partits que acudirán amb més possibilitats a les eleccions. La defensa ha estat en els darrers anys un estratagema que ha dividit els tres partits, encara que darrerament, i a causa de la proximitat de les eleccions, el debat s'hagi enrabiat.

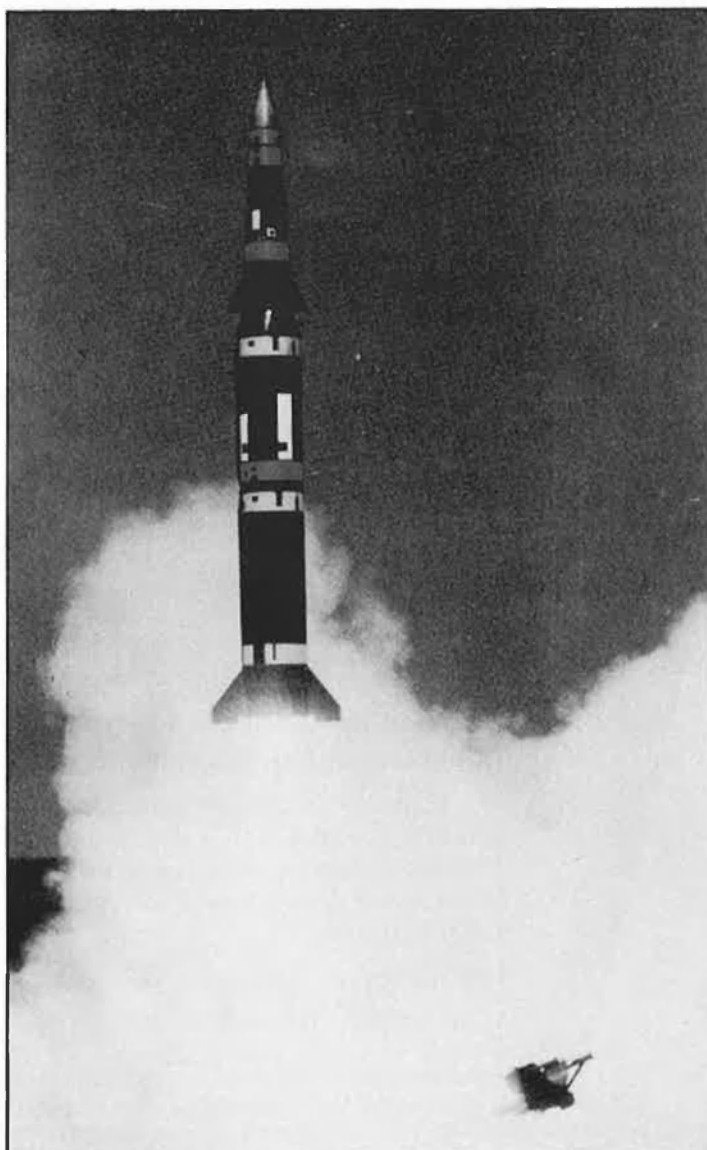
Especulacions sobre l'avanç de les eleccions, no en falten, però la primera ministra Margaret Thatcher ha dit, i repetit, que ara per ara el seu govern no té la intenció d'avançar-les. En tal cas, no serà fins al juny de 1988 quan l'actual executiu acabarà la legislatura. Els laboristes han reencés la foguera pre-campanya amb el seu programa de desnuclearització del territori britànic, el desarmament unilateral, l'increment de les armes convencionals i el manteniment de Gran Bretanya dintre l'OTAN. Els con-

gressos anuals dels partits, celebrats el passat mes de setembre, deixaren les posicions ben clares, però ara es tracta d'obrir el debat i convèncer l'electorat.

L'Aliança (Partit Socialdemòcrata i Partit Liberal) passà una crisi la passada primavera quan els seus dos líders no coincidiren en els respectius programes de defensa. L'Aliança manté que Gran Bretanya ha de tenir una força nuclear dissuasòria i que ha de reforçar el seu paper dintre l'OTAN. Dels dos líders de la coalició, David Stell, liberal, i David Owen, socialdemòcrata escindit de les

files laboristes i ex-ministre d'Afers Estrangers amb el govern laborista de James Callaghan, aquest darrer és el que es mostra més ferm a «pregonar» la política d'ambdós partits. David Owen contestà fa pocs dies el manifest laborista «Modern Britain in a modern world» dient que «no és una política de defensa per enorgullir-se ni per què Gran Bretanya s'autoconfiï. És una política per la por, el neutralisme i la Gran Bretanya de tercera classe. Per aquesta raó, serà refusada per milions de votants que abans eren laboristes».

La publicació del manifest laborista sobre política de defensa provocà també reaccions fora les illes britàniques. Lord Carrington, secretari general de l'OTAN i ex-ministre d'Afers Estrangers del govern de Margaret Thatcher, manifestà des de Brussel·les que «aquest desarmament unilateral —el que proposen els laboristes— entra en conflicte amb les obligacions individuals dels països membres de l'aliança —l'OTAN—». Els conservadors critiquen també du-

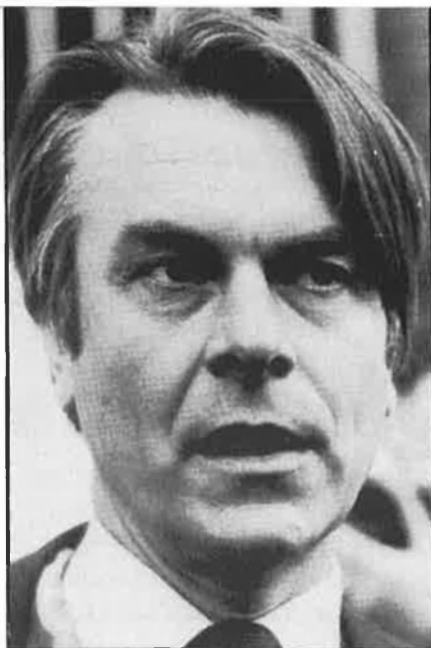

Míssil Pershing II.

rament el programa laborista i l'ame-
naça que aquest suposa per a
l'OTAN.

El Partit Laborista, encapçalat pel
gal·lès Meil Kinnock, intenta mante-
nir-se entre l'espasa i la paret per
guanyar les properes eleccions. D'una
banda, aposta la carta del pacifisme,
el tancament de les bases atòmiques
nord-americanes dins el territori brità-
nic i la desnuclearització. Una apos-
ta per aconseguir els vots del movi-
ment pacifista i el CND (Campaign
for Nuclear Disarmament) que comp-
ta amb 250.000 membres arreu el
Regne Unit, els vots dels quals fan
també goig a l'Aliança, ja que els con-
servadors els donen per perduts. De
l'altra, el Partit Laborista, amb el seu
ministre d'Afers Estrangers «a l'om-
bra», Denis Mealey, un home rodat en
els afers defensius i estrangers en els
diferents governs laboristes, intenta
oferir una oferta no massa utòpica i
suporta la pertinença de Gran Breta-
nya dintre l'OTAN i l'increment de
les armes convencionals.

El manifest laborista preveu també
la retirada dels submarins Polaris i fer
paper mullat el programa dels Tri-
dent, que hauran de substituir els Po-
laris. Els conservadors s'han quedat
sols defensant aquest darrer progra-
ma. Els submarins en qüestió van
provocar també la discòrdia entre els
dos partits de l'Aliança, que ara sosté
que els Polaris es mantinguin du-
rant els deu anys propers i que els Tri-
dent estiguin sotmesos al resultat de
les converses sobre desarmament du-
rant aquests deu anys. Amb aquest
panorama a tres (Aliança, Tory i La-

David Owen.

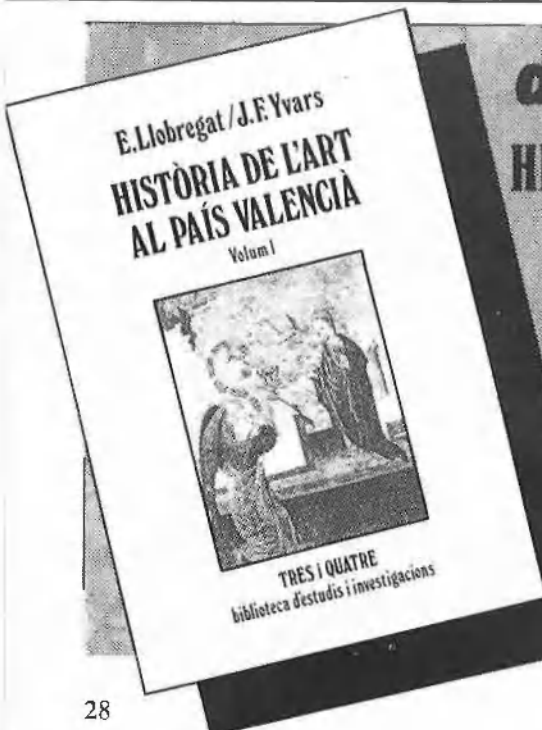
borista), els laboristes presentaren el
seu manifest sota l'eslògan «Britain
face a choice between nuclear preten-
ce and real defence» («Gran Bretanya
s'encara a una tria entre la simulació
nuclear i la defensa real»). El partit, si
més no, aposta per la segona tria, en-
cara que preveu incloure's sota l'ano-
menat «paraigua nuclear nord-ameri-
cà», per la seva pertinença a l'OTAN.

Posades així les coses, els tres par-
tits principals del Regne Unit ja estan
carregant bateries perquè soni el xiulet
electoral que el govern de Margare-
t Thatcher encara no ha fet sentir.
«Qualsevol dia, dintre els propers di-
vuit mesos», digué la primera minist-
tra a començaments d'octubre, quan
clogué el congrés anual del seu partit.
Ara en són quinze i les enquestes en-
cara no els assenyalen el moment
oportú per a convocar les eleccions,

que, segons els observadors, es pro-
duiran al millor moment «tory» dins
aquest període.

La política de defensa ha pres tal
volada que es fan orelles sordes a la
política de privatització que l'actual
executiu duu a terme o a la política de
Drets Civils, que, de tant en tant, ix
també a la llum. Els laboristes, posats
a desnuclearitzar, decidiren per àm-
plia majoria al seu darrer congrés
que, si guanyen les eleccions, tanca-
ran «gradualment» i en un període de
vint anys les trenta-quatre centrals
nuclears que hi ha al país. L'Aliança,
intentant esmoreir les radicalitza-
cions de laboristes i conservadors, de-
mana a crits la reforma del sistema
electoral, per fer-se un lloc proporci-
onal als seus vots al Parlament, la com-
posició del qual es fa pel sistema ma-
joritari que beneficia el bipartidisme.
Reivindicació ignorada per laboristes
i conservadors, a qui les enquestes si-
tuen «neck by neck» (coll a coll, en
traducció literal; de costat a costat, en
traducció lliure).

Una de les darreres enquestes, pu-
blicada el passat 11 de desembre pel
diari progressista *The Guardian*, sen-
se comptar els efectes del manifest la-
borista, donava el 39 per cent dels
vots al Partit Conservador; el 38 al
Partit Laborista; i el 21 a l'Aliança.
Les xifres de les enquestes, de tota
manera, varien tot sovint i l'assiduitat
les contradia. El que és cert és que,
enmig de tota la baralla de números i
escons, el Partit Conservador encara
no aconsegueix una àmplia majoria.
Si no, potser, ja estarien en campanya
repetint l'experiència de 1983. □

d'aparició imminent!

HISTÒRIA DE L'ART AL PAÍS VALENCIÀ • Volum I

Dirigida per Enric A. Llobregat i J. F. Yvars
Biblioteca d'Estudis i Investigacions, 10

El primer volum, d'una sèrie de tres, de la primera
història de l'art al País Valencià que es realitza d'una
manera exhaustiva, científica i amena, dirigida tant als
especialistes com al gran públic. 400 pàgines. Més de
80 il·lustracions.

Primer volum: De la prehistòria fins el gòtic

Segon volum: Del segle XVI al XVIII

Tercer volum: Segles XIX i XX

Editorial 3i4 · Moratín, 15 — 46001 València